

In this Issue

- Annual trip to Wijaya Resort, Ingiriya, Kiriella on 05 July 2025
- News
 - Nature Reserves
 - Sri Lanka hit by plastic pollution after cargo ship sinks off Indian coast
 - Our Free ranging elephant population; Fall of Giants
 - Advancement of Science and the Environment
- Articles
 - මදුදේ අසුචු ලාංකික කොටසා සහ වනජීවී පශුචේද්‍යවරු - පශු චේද්‍ය කලනි සමරකෝන්
 - An overlooked biocultural landscape in Sri Lanka receives overdue protection - Malaka Rodrigo

The Lanka Nature Conservationists (LNC) is a voluntary, non-profit Association of wildlife and nature enthusiasts and activists operating in Sri Lanka.

LNC is an Association of past members of the Young Zoologists Association (YZA) of Sri Lanka who have re-grouped for the purpose of providing support for the protection of fauna, flora and the natural ecosystems in Sri Lanka.

Our mission is to stand for the conservation of biodiversity endangered by nature unfriendly economic development activities and destructive human behavior.

President – Mr. GLS Perera
Secretary – Ms. Manoja Weerakkody
Treasurer – Mr. Ranjan Gunawardana

Public Relation Committee

- Prof. Indira D Silva
- Mrs. Neelanganie Hidellarachchi
- Mrs. Iyanthi Gunawardana
- Mr. Amitha Munasinghe

Did you know that the Thimbiri Tree in front of the cafeteria at the Dehiwala Zoological Gardens was planted 45 years ago by Mrs. Iranganie Serasinghe and Miss Samanthika de Alwis on 10 May 1980.

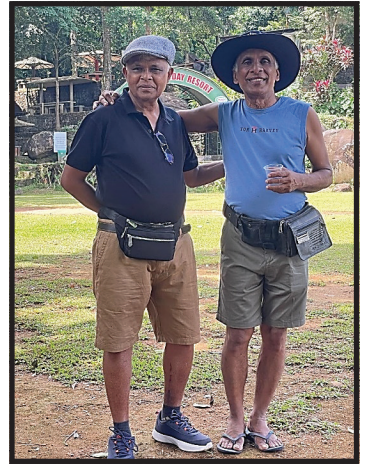
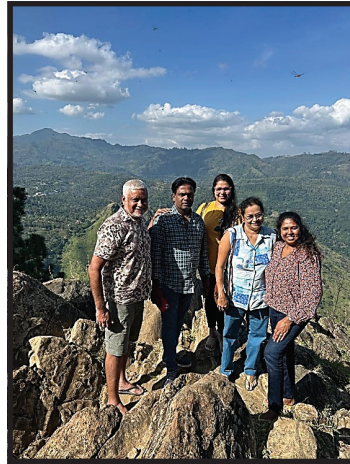

LNC Annual trip to Wijaya Resort, Ingiriya, Kiriella on 05 July 2025

On Our Way - Bus Load of Fun and Song

The watering hole!

The real watering hole – three natural pools

Meeting up with ICBT administration regarding finding student volunteers for the TACHUP program.

Site visit of Wellawatta beach as part of planning habitat restoration for TACHUP.

Taking part in the Oceans Day educational and awareness program organized by MEPA held at Port City, Colombo - on 8th June 2025.

Angel Aquarium (Pvt) Ltd.

First Class Golden Award Winner entrepreneur
Rohan L Fernando

Formation of an Environmental Task Force (ETF)

The Lanka Nature Conservationists (LNC) has initiated the development of an Environmental Task Force (ETF) with the objective of establishing such groups across all districts in Sri Lanka. This initiative aims to engage young individuals who are not formal members of the organization but are interested in environmental conservation and biodiversity protection within their local communities. These volunteers will serve as vigilant observers, responsible for reporting instances of environmental degradation, wildlife harm, or habitat destruction. They will also be empowered to undertake immediate remedial actions when necessary, thru LNC where needed, thereby fostering community involvement in environmental stewardship. The following district coordinators have already been appointed to facilitate this initiative and to oversee the formation and operational activities of the ETF in their respective regions.

LANKA NATURE CONSERVATIONISTS

ලක් ජොබා සංරක්ෂකයෝ

இலங்கை இயற்கை பேணுபவையர்

No: 19, Piyathanarama Road, Dehiwala, 10350 Sri Lanka | Tel: +94 112 712972 | Email: lankanatureconservationists@gmail.com | CEA Reg No: 6/6/17/01/157

පරිසර කාර්යය සාධක මග්කාය - Environmental Task Force (ETF)

මෙහි සාමාජිකත්වය වයස අවුරුදු 15 සිට 30 දක්වා අයට පමණි

සාමාජික මුදලක් අය නොකරේ - No Membership Fee

MEMBERSHIP APPLICATION FORM

නම Name	:		
ලිපිනය Address	:		
උපන් දිනය Date of Birth	:		
දුරකථන Phone	නිවස :Residence.....	මොබයි Mobile:.....	
විද්‍යුත් තැපෑල Email	:		ජාතික අංක NIC No:.....
රැකියාව Occupation	:		
දිස්ත්‍රික්කය District	රැකියා ස්ථානය Employer:.....	පළාත Province	:
ස්වභාවය හා වන ජීවී සංරක්ෂණය පිළිබඳව අත්දැකීම් Involvements in Nature/Wildlife activities : :			
මෙහි සඳහන් සියළු විස්තර සත්‍ය හා නිවැරදි බව මෙහි ප්‍රකාශකරමි I hereby affirm that information above are true to the best of my knowledge.			
Signature:.....		Date:.....	
Name of Ex-Co / Member Proposing:.....			
I am personally acquainted with this applicant and confirm the above information as correct.			
Signature of Ex-Co / Member:.....		Date:.....	
OFFICE USE ONLY			
Decision of Membership: Granted / Rejected / Deferred		Membership No:	<input type="text"/>
President:.....		Secretary:.....	Date:.....

You are kindly requested to forward the duly completed application form to the membership committee.

Sri Lanka hit by plastic pollution after cargo ship sinks off Indian coast

(Extracted from article by Mongabay contributor Malaka Rodrigo: Mongabay.com, Asia, 24 Jul 2025)

Sri Lankan authorities, locals and environmentalists were deeply concerned about the possible impacts on the marine ecosystem and coastal communities of Sri Lanka from the sinking of the Liberia-flagged container ship MSC Elsa 3 on May 25 about 38 nautical miles (70 kilometers) off the coast of India's Kerala state, reportedly due to ballast system failure in May. Among the cargo ship's 640 containers were hazardous materials, including calcium carbide, which reacts violently with water to form flammable gases and poses a risk to the local marine ecosystem. The cargo also contained nurdles, small pellets used in plastic manufacturing, that soon started appearing on the northern and southern shores of Sri Lanka.

The X-Press Pearl was another container ship that also sank after catching fire off Colombo's coast in 2021, releasing toxic chemicals and billions of nurdles into the marine environment. The nurdle pollution from the X-Press Pearl disaster was soon followed by deaths of thousands of marine organisms and fishers losing their livelihoods. Cleanup of the beaches is ongoing, according to Sri Lanka's Marine Environmental Protection Agency (MEPA).

Advancement of Science and the Environment.

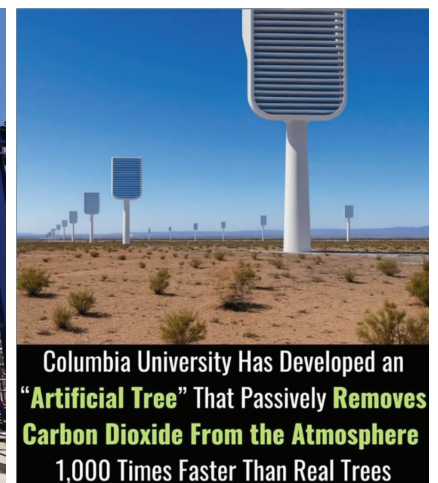
NASA-ISRO Synthetic Aperture Radar (NISAR)

A joint Earth-observing mission between NASA and the Indian Space Research Organization (ISRO) lifted off on July 30 2025 from Satish Dhawan Space Centre in southeastern India, opening a new era of radar Earth observation. NISAR will advance our understanding of the Earth system with cutting-edge technology capable of studying changes in land and ice — changes as small as a centimeter, in any weather and in both darkness and light. (Space on MSN.com)

Artificial trees to clean air

Columbia University in the City of New York, and Arizona State University in the USA have developed artificial trees designed to clean the air. Klaus Lackner and Carbon Collect, a private company, developed an "artificial tree". They claim a single Mechanical Tree, the brand name for the product, could remove 1,000 times more carbon dioxide from the air than a real tree. The first prototype of the Mechanical Tree was installed at Arizona State University in 2022. Although Lackner's original designs for the concept more than 20 years ago, resembled a giant tuning fork with blinds as posted in social media, the prototype instead looked like a giant metal cylinder.

Columbia University Has Developed an "Artificial Tree" That Passively Removes Carbon Dioxide From the Atmosphere 1,000 Times Faster Than Real Trees

මද්දේ අසුවූ ලාංකික කොටියා සහ වනජීවී පශුචෝද්‍යවරු

**“පශු චෝද්‍යවරයා එනකොට මද්දට හසුවූ කොටියා මිය ගිහින්න” (මව්බිම සැප්තැම්බර් (2,) 2024)
 “වනජීවියේ මහදැනමුත්තලා කොටියා බේරාගන්න හැටි !” (දේශය (2022) අගෝස්තු (14) වන ඉරිදා)
 “මද්දට හසුවූ කළු කොටියා මරුවම” ((News1st 2020) ජුනි)**

පසුගිය දශකය පුරාවට ශ්‍රී ලාංකික කාට කාටත් අමතක නොවෙන විධියට විවිධ මාධ්‍ය ජයග්‍රාහී ලෙස හඬ ලෑ පුවත් කීපයක් විතරයි මෙතැන නියෙන්නෙ. මේ පුවත් පලවුනු සෑම අවස්ථාකම, මහජනයාගේ හා විශේෂයෙන්ම සමාජ මාධ්‍යජාලාවල විරසන්ගේ මහා පිබිදීමක් දක්නට තිබුණත්, අද වන විටත් ලංකාවේ මද්ද නිසා කරදරයට වැටෙන වන කොටියන්ගේ සහ වනජීවී පශු චෝද්‍යවරුන්ගේ අඩුවක් නම් පෙන්නනට නැහැ. ප්‍රශ්ණයට උත්තර හොයාගන්න විවිධ ආයතන මැදිහත් වීමෙන් දැඩි ලෙස විවේචන ඉදිරිපත් කරමින් ගත්තු උත්සාහ ව්‍යාප්ති වෙන්න ලොකුම හේතුව විධියට අපි නම් දැක්කෙ හැමෝම වන කොටියා සහ පශු චෝද්‍යවරු සඳහා වෙන් වෙන්ව සැලසුම් ගෙන ඒමයි. ඒත් යථාර්ථය නියෙන්න ඒවා ඉඳන් අද වෙනකොට සිසුයෙන් වැඩිවන මද්ද, කොටියා සහ පශු චෝද්‍යවරු පටලවාපු නූල් පන්දුවක් වගේ දෙපාර්ශවයටම තර්ජන ඇති කිරීම. එහෙම නැත්නම් සහසුද්දෙන්ම කියනවානම්, අපිට ප්‍රශ්ණයට පිලිතුරු සොයන්න නම් පැටලුනු නූල් කෙලෙවර හොයාගෙන, හෙමිහිට කොටියාත් , වෙටාන් දෙදෙනාම පරිස්සමට හිරවුල් කරගන්න සිද්ධි වෙනවා.

ශ්‍රී ලාංකික කොටියා

ශ්‍රී ලාංකික කොටියා නැත්නම් *Panthera pardus kotiya* ලෙස විද්‍යාත්මක නමින් හඳුන්වන්නේ, ලංකාවේ වනවැදුනු බිලාලයන් විශේෂ (04) (කොල දිවියා, වල් බළලා, හඳුන් දිවියා, කොටියා) අතුරින් ශරීර ස්වභාවයෙන් විශාලතම ජීවියා. මේ නිසාම කොටියා ලංකාවේ කැලෑ අඩවියේ ප්‍රමුඛතම විලෝපිකයා ලෙසයි සැලකෙන්නේ. කොටියාගේ ලැජ්ජාශීලී නිශාචර හැසිරීම් රටාව නිසා වන කොටි ගහණය සංගණනයකට ලක්කිරීම ප්‍රායෝගිකව අපහසුයි. නමුත් මේ වන විට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ලබාගත් දත්තයන්ට අනුව, ලංකාවට ආවේණික *Panthera pardus kotiya* උප විශේෂයේ සතුන් (800) පමණ දිවයින පුරා විසිරී සිටින බවට අනුමාන නියෙනවා. නමුත් අපි ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන්ම දන්න කරුණ වෙන්නේ වත්මන් වන කොටි ගහණයේ සත්‍ය අගය කුමක් වුනත් එය සිසුයෙන්ම පහත වැටෙන බව. මේ හේතුව නිසාම (2020) වසර තුළදී IUCN Red List රතු දත්තවල කොටියා අවදානමට ලක්විය හැකි/ Vulnerable ලෙස ලැයිස්තු ගතවීමට ලක්වුනා. ලංකාව තුළ කොටියා දඩයම් කිරීම ඉතා සුලභ සංසිද්ධියක් නොවන නිසා කොටි සම්පත කෙරේ ඇතිව තිබෙන විශාලතම තර්ජනයන්, සෘජුවම කොටියන් කෙරේ එල්ල නොවුනු කාරණයන්. ඇත්තටම කොටි සංරක්ෂනය කිරීමට මේ තරම් අභියෝගාත්මක වෙන්න පලමු හේතුවත් එයම තමයි.

මද්ද

ලෝකය පුරා සිටින වනගත විලෝපිකයන්ගේ වඳවීම් සඳහා නිත්‍යලෙසම හේතුවනුයේ මානවජනක ක්‍රියාකාරකම්. ලංකාවෙන් තත්වය එලෙසමයි. (2019-2022) අතර කාලය තුළ මධ්‍යම වනජීවී කලාපය සිදු කෙරෙන ලද කොටි මෙහෙයුම් දත්ත අනුව, ලාංකික කොටියා කෙරෙහි පවතින මාරාන්තික තර්ජන (Figure 1) මද්ද ගැසීම්, ආසාදනයන්, වෙඩි තැබීම්, විෂ වීම්, රිය අනතුරු සහ වෙනත් බලපෑම් ලෙස හඳුනා ගන්න පුළුවනි. ඒත් ඒ අතුරින් කොටි මරණ විශාල ගණනකට පැහැදිලි දායකත්වය දක්වා ඇත්තේ, මද්ද ගැසීම් නිසා ඇතිවන සංකුලතාවයන්. අවසානාවන්ත ඇත්ත, කොටියන්ට මාරාන්තික වූ මද්ද සැබවටම කොටියන් ඉලක්ක කර ගැනීමෙන් ඇති නූවු ඒවා වීමයි.

මේ වන විට වනජීවී පශුචෝද්‍යවරු අත්දැක නියෙන විධියට, මද්ද ගැසීම් බහුලවම සිදුවන්නේ ගම්මාන/ මිනිස් වාසයන්ට නුදුරින්ම කල්ගෙවන වල් උගරන්, තිත් මුවන් හෝ ගෝන මුවන් අරමුණු කර ගනිමින්. කවර සතෙකුගේ මාංශ අරමුණු කරගැනුණත්, වන සත්ව හා වෘක්ෂ ලතා ආඥා පහත අනුව දඩයම පිණිස මද්ද ඇටවීම, ශ්‍රී ලංකා සිවිල් නීතිය යටතේ අපරාධයක්. තත්වය එසේ තිබියදීම මද්ද ගැසීම ලංකාවේ ජනප්‍රිය සහ වඩාත් කාර්යක්ෂම දඩයම් ක්‍රමයක්.

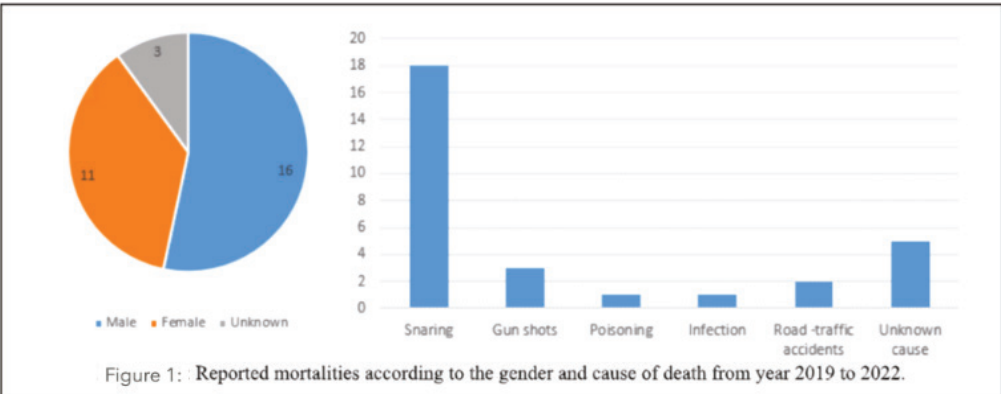
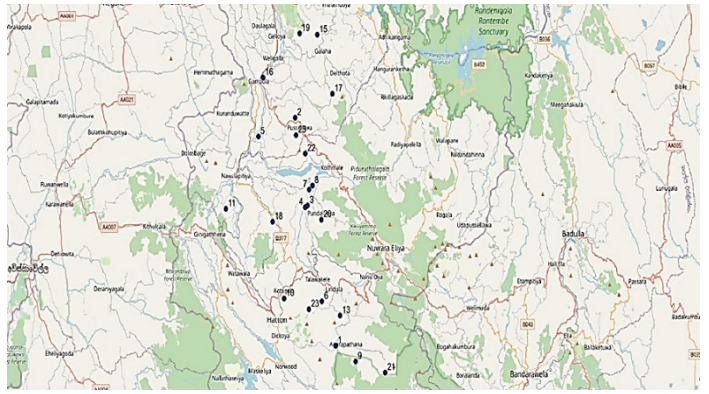

Figure 1: Reported mortalities according to the gender and cause of death from year 2019 to 2022.

ඉතා සවිමත්, එතරම් ගණනු වයර්/කේබල් යොදා සකසන මදු ඇතැම් විට ගසක රැඳෙන පරිදි නැතිනම්, ග්‍රහකයා සමගම ඇදී යන ලී කැබැල්ලක රැඳෙන පරිදි සකසා හොඳින් පරිසරය සමග මුහුණ පරිදි අටවා තිබෙන්නේ. පලපුරුදු දඩයක්කරුවන්, මුවන්/ගෝනුන්/ඌරන් ඇවිදින මංකඩවල් සොයා විත්, උන්ගේ කකුල් හෝ ගෙල සිරවෙන මට්ටමෙන් මදු සකසනවා. නමුත් ඔවුන්ට හැමදාමත් මග හැරුණු කරුණා, මුවන්/ගෝනුන්/ඌරන් ඇවිදින මංකඩවල මිනිස් දඩයක්කරුවන් වගේම ගොදුරු සොයන කොටින් නිතර සැරිසරන බව. මෙතැන්දී, කෙනෙක්ට ඇතිවන සාධාරණ ප්‍රශ්නයක් නමයි, කොටියා කියන තරමටම ලැප්පාශීලී නම්, මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් හොඳින් දැනෙන පරිසරවල මදු වලට පැටලෙන්නේ කෝමද කියන එක. වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ හැටන් වනජීවී කලාපයේ නිලධාරීන් සිතියම්ගත කල 2019-2022 කොටි දත්ත අනුව, මධ්‍යම කොටි ගහණයෙන් බහුතරය අනතුරට පත්වී ඇත්තේ රක්ෂිත කලාපයන්ගෙන් පිටතදීයි. මේ නිසා වාසස්ථාන සීඝ්‍ර කඩ වීම හේතුවෙන් මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් පවතින තැන්වලත්, අපිට නෙපෙනෙන කොටි ගැවසෙන බව පිලිගන්න කාලය ඇවිත්.

මද්දේ පැටලීම : කොටියා

සාමන්‍යයෙන් සිද්ධ වෙන්නේ කොටියකුගේ බෙල්ල, පාද හෝ බඳ වටා මදු සිරවීමයි. මද්ද වැටුණු බව දැනුණු සැනින් කොටියා මද්ද ගලවා ගැනීමට උත්සාහ කරනවා. වනන්තරයේ ශක්තිමත්ම සතෙක් විධියට ඌ අසකයක් නැතිව උපරිම වෙර යොදා මදු රැහැන ඇද කඩා දැමීමටයි කල්පනා කරන්නේ. ඇතැම් විටක මද්ද, රඳවා ඇති ගසින් කඩාගන්න වුනත් කොටියා හයියයි. නමුත් මද්ද අදින තරමටම පුඩුව කොටියාව සිර කරනවා. මද්ද ගෙලට වැටුණාක් නම්, කොටියා ගෙල සිර වීමෙන් මිය යන්න හැකියි. එහෙම නැතිනම්, පාදය හෝ බඳ කපාගෙන, දැරුණු අභ්‍යන්තර අවයව හානි හෝ අස්ථි බිඳීම් ඇති කිරීමට හැකියි. ඇතැම් සතුන් මදු පුඩුව ඇඟට සිරවී තිබියදීම සම්බන්ධක රැහැන බිඳ ගනිමින් වන වදිනවා. ඒවන් අවස්ථාවලදී ක්ෂණික මරණයක් ඇති නුවුනත්, ද්විතීක ආසාදන, අභ්‍යන්තර රුධිර වහනය, ගොදුරු සපුරා ගත නොහැකි මට්ටමේ ඉන්ද්‍රිය හානි මත කලක් පුරා අසීමිත වේදනාවන්ට ලක්වන කොටියා අවසනාවන්ත මරණයක් අත්දකිනවා. වනජීවී අත්දැකීම් අනුව නම් බොහෝ විට මදු නිසා මරණ වාර්තා වී ඇත්තේ පිරිමි කොටින්ටයි. ඒත් ගැහැණු කොටි නමුවන අවස්ථාද, නැතිවාම හෙවෙයි. කොටිදෙන පුසෙකු වගේම, පැටවුන් ලද පසු උන් පරිස්සමට කැලේ සඟවා ගොදුරු සොයා යනවා. ඒ වගේ කොටි අම්මා කෙනෙක්ගේ මරණය මද්දකින් තීරණය වූවොත්, මව් එනතෙක් මඟබලා හිඳින අහිංසක කිරි සප්පයංගේ මරණයන්ගේ වගකීමද, මද්ද ඇරටු මිනිසුන්ට භාර ගැනීමට සිදුවෙනවා.

මද්දේ පැටලීම II : වනජීවී පශුචෝද්‍යවරුන්

වනජීවී පශු චෝද්‍යවරුන් මද්දට පැටලෙන්න වඩාත්ම හේතු වෙන්නේ, මද්දට අසුවූ කොටියෙකු මුදා ගැනීමට හෝ මුදාගත් සත්වයාට අවශ්‍ය ප්‍රතිකාරලබා දීමේ මෙහෙයුම් වලදීයි. ජන මාධ්‍ය/සමාජ මාධ්‍යය උලුප්පා පෙන්වන පරිදි, මද්දට අසුවූ කොටියා ජීවත් වීමට නම්, පශුචෝද්‍යවරු ලගාවීමට කලියෙන්ම කොටියා විසින්ම මද්ද ගලවාගෙන එතැනින් පැන යා යුතුයි. ඒත් ඔබට සැබෑ විසඳුම් අවශ්‍යය නම්, වනජීවී සංරක්ෂණය යටතේ මේ සිදුවීම් ගැන වඩා පුළුල්ඇතැකින් බැලීමට සිදුවෙනවා.

අපි හැමෝම දන්න දේ නමයි ලංකාවේ පොදු මිනිසා කොටියාට විශාල වටිනාකමක් දීම තියෙන වග. සමහර විට කොටියා දුර්ලභ සතෙකු නිසාත්, සංස්කෘතිකමය වටිනාකම නිසාත් විය යුතුයි. මේ නිසා කොටියෙකු මද්දට අසුවූ සැනින්, කොටියා බලන්ට ජන ගංගා රැස්වීම තමයි ලාංකීය සම්ප්‍රදාය. එතැනින් දුරට ගිනිත්, පුදුමය හා සතුට සද්ද කරමින් පලකිරීමටත්, කොටියා සමග සමීප ජායාරූප ලබාගැනීමටත්, මිනිස් සිනේ කුතුහලය කටයුතු කරනවා. ඒත් කොටියා කියන්නේ මිනිසුන්ට හිරාවරණය වීම දැඩි තර්ජනයක් ලෙස සලකන සතෙක් බව අමතක නොකල යුතුයි. විශේෂයෙන්ම කොටියා මද්දට අසුවෙලා නිසා, ඌ දැඩි ලෙසම අනාරක්ෂිත වූ වෙලාවක! මේ වෙලාවේ වන කොටියා මද්දෙන් මිදී යාමට දැගලන තරමටම, අධික මානසික ආතතියට ලක්වෙනවා. නමුත් එක්තරා මොහොතකදී කොටියාගේ ජීව පද්ධතිය අධික ලෙස වෙනසට පත්වෙනවා. ඒත් මානසික ආතතිය උපරිම මට්ටමක තියෙන්නේ.

An overlooked biocultural landscape in Sri Lanka receives overdue protection

(Extracted from article by Mongabay contributor Malaka Rodrigo, 24 Jun 2025, News.mongabay.com)

Nilgala has the unique features of a savanna ecosystem of grasslands with scattered trees. Image courtesy of Suranjan Karunaratne.

Nestled in the eastern edge of Sri Lanka's Uva province, Nilgala stands out as a landscape of remarkable ecological and cultural importance. Long overlooked in mainstream conservation efforts despite its significance, Nilgala finally received due recognition on June 2 when it was declared a forest reserve covering its full extent of 40,685 hectares (100,543 acres).

Located within Sri Lanka's intermediate climatic zone, Nilgala is primarily covered by dry mixed evergreen forest. However, what truly distinguishes the area is its savanna landscape of open grasslands dotted with trees, which is a rare habitat type in Sri Lanka.

"Savannas are found in only a handful of locations in Sri Lanka, and Nilgala is the largest and most ecologically intact savanna in the country," freelance ecologist and biodiversity expert Suranjan Fernando says.

The isolated hills and waterways that run through Nilgala give rise to a variety of habitat types, including riverine forests and patches of montane forest on rocky outcrops. "These features create diverse microhabitats that have allowed species typically restricted to the wet zone or cooler, mist-covered highlands to thrive here," Fernando says.

Herpetologist Suranjan Karunaratna of the Nature Explorations & Education Team discovered two gecko species found exclusively in the Nilgala region, naming them *Cnemaspis nilgala* in tribute to the landscape itself and *Cyrtodactylus vedda* in recognition of its presence within the ancestral lands of Sri Lanka's Indigenous Vedda community. "While their close relatives are typically found in the island's wet zone, Nilgala's unique climate and topography create a wet-zone-like refuge within an otherwise dry region, enabling these geckos to survive and evolve," Karunaratne tells Mongabay.

Following this trend of honoring the region and its culture, an endemic frog species discovered in the Nilgala region by Fernando has been named *Nannophrys naeyakai*. The area where the frog was found also lies within the ancestral lands of the Vedda community, which holds a spiritual belief that the souls of their deceased relatives, referred to as nae-yakas (loosely translated as "relative spirits" or "ancestral guardians"), protect them.

Nilgala's avifauna are among Sri Lanka's most unique. The painted francolin (*Francolinus pictus*), jungle bush quail (*Perdica asiatica*) and the yellow-footed green pigeon (*Treron phoenicopterus*) are found in India, but when it comes to Sri Lanka, they are confined to Nilgala alone.

These bird populations underscore Nilgala's role as a refugium, which is a habitat island preserving species lost in other parts of the country, according to Sandun Perera, a professor of biogeography with the University of Sabaragamuwa. Even the butterfly *Euthalia nais*, commonly known as the baronet, is restricted to Nilgala.

Cultural significance

Baronet (*Euthalia nais*) butterflies are found only in the Nilgala savanna, as their breeding plant grows only within the area. Image courtesy of Chathura Udayanga

The Nilgala area is also the ancestral ground of the forest-dwelling indigenous Vedda tribe, with their ancestors once having lived in the nearby rock caves. But large-scale irrigation and development projects, along with new conservation boundaries, have forced the Nilgala Adivasis, or ancient people, to resettle elsewhere. As a traditionally hunter-gatherer society, their way of life sometimes clashes with modern environmental regulations.

“To the Vedda community, Nilgala is not just a forest, but a sacred living space where the spirits of our ancestors dwell and where we follow a sustainable lifestyle close to nature,” Suda Vanniyalaathto, chief of the Vedda clan of the Nilgala area, tells Mongabay.

Image courtesy of Dammika Sirimanna

The ceremony finally declaring Nilgala a protected area, the Vedda clan made a special dance known as the Kiri Koraha to invoke blessings from their nae-yakun. Speaking at the ceremony, Vanniyalaathto insists that declaring Nilgala as a protected area should not take away their traditional rights in using forest resources in the area.

“We are truly happy that Nilgala has been declared a protected area. We love the forest, it is our home, and we want to protect it, and we have always been a part of past efforts to protect it,” Vanniyaattho says. However, he notes that the laws governing protected areas often come into conflict with Vedda traditions, and he calls for access to these lands to practice what the community considers their ancestral rights.

To accommodate some of their needs, the government has issued Vedda individuals special identity cards allowing entry into forests to collect natural resources such as medicinal plants, wild yams, and bees’ honey. Still, Vanniyalaathto says his community is being sandwiched between traditional rights and contemporary conservation rules. “We would appreciate if our rights can be recognized through the passing of a law [rather] than making us rely on words, the Vedda chief says.

Long fight for protection

This rich biodiversity and cultural landscape repeatedly has come under various threats from illegal logging, land encroachment, infrastructure development and large-scale agriculture. Over the past few decades, there have been numerous attempts to release the Nilgala lands for pineapple, sugarcane and banana plantations. These efforts, however, met with strong resistance.

The Centre for Environmental Justice (CEJ), along with the Vedda and local communities, has led a long and determined campaign to safeguard Nilgala. One of the most symbolic actions occurred in 2014, when CEJ organized a massive tree ordination ceremony. Fifty Buddhist monks ordained a thousand trees, wrapping them in saffron robes and offering special blessings for their protection. “In a country where ordained trees are spiritually untouchable, this was our last resort to prevent deforestation,” CEJ’s senior adviser Hemantha Withanage says.

Alongside cultural advocacy, CEJ also promoted community-based forest governance in Nilgala. “These community groups act as both guardians and first responders. They alert authorities when illegal activities are spotted, as some of their livelihoods rely on a healthy forest,” Withanage tells Mongabay.

While the official designation of Nilgala as a protected forest reserve marks a significant conservation milestone, experts warn that the challenges are far from over. Encroachment and land-grabbing — often fueled by powerful vested interests — continue to pose serious threats to its existence. Ongoing vigilance and stronger community governance are vital for lasting protection of this unique ecosystem.